

Realismus nově nebo Nový realismus?

Přiláká takový název návštěvníky do galerie? Je možné nadchnout je výstavou, která zobrazuje zdánlivě bez velké fantazie svět kolem nás takový, jaký je? Nebo spíš, jaký reálný byl v mezidobí 1918–1945? Realistické, až strohé portréty i krajiny, městská zákoutí, kavárny i život chudých. Bez kouzel barev a světla impresionismu, bez ornamentu secese i efektů kubismu?

Po pár týdnech trvání výstavy je zřejmé, že i nový realismus láká. Mapuje věrně prostý i moderní život poháněný rozvojem technologií, možnostmi cestování, komunikace a zábavy své doby. Dokonce se píše, že výstava Galerie hlavního města Prahy v Městské knihovně je počínem sezony. Proč? Rozsáhlou výstavu její tvůrci pojali komplexně. Věnovali se výtvarnému umění v době nadšeného budování nového Československa poněkud jinak. Hlavní proudy umění, moderní dobou oproštěného od příkras, představují z širšího pohledu než obvykle.

Výstava nezdůrazňuje již široce známý příklon a inspiraci českého umění Francií,

ale zaměřuje se i na jiné vlivy, které na našem území působily. Zdůrazňuje, že v Československu tehdy žili a umělecky tvořili nejen Češi a Slováci, ale také Němci a další národnosti. Mezi autory vystavovaných prací proto najdeme řadu jmen, která nejsou ve všeobecném povědomí, přesto jsou důležitou součástí spektra směru, který dostal název nový realismus. Poprvé padl ve stati Karla Teigeho, týkající se obrazu *Továrna ve Vraném*, díle Františka Muziky.

Denní atmosféru republiky dotvářely však i tisíce Poláků, Maďarů, Židů, Rusinců a dalších národnostních menšin, včetně například ruských imigrantů. Chudých, středních, ale i těch bohatých vrstev. Život všech se stával zároveň námětem umění, a i mezi nimi byla řada zajímavých osobností, které samy přinášely umělecký vklad. Prostor výstavy doplňují i výrazné plastiky – často portréty umělců samotných.

Největší překvapení? Zaměření výstavy na mimopražská centra umění a osobnosti v nich, a osvětlení jejich významu. Košice – důstojník Československé armády Josef Polák se v roce 1919 stává prozatímním správcem Východoslovenského muzea a postupně z něj vytváří významnou kulturní instituci. Košice udávají směr, prezentují evropské umění. Dům umění v Ostravě (od 1926) nebo Spolková budova v Liberci (od 1922) umožňují výstavy různých uměleckých spolků všech národností daného regionu. V Bratislavě vzniká skupina S. U. M. společně prezentující progresivní slovenské, maďarské i německé umělce. Působí tu také Jaromír Funke, vynikající český avantgardní fotograf. V roce 1933 přechází do Brna na Školu uměleckých řemesel, kterou řídí Ladislav Sutnar. Jmen určujících obsah a směr nového realismu je však mnohem víc. V roce 1940 píše Jindřich Chalupecký stať *Svět, v němž žijeme*, která se stává programovým prohlášením svobodně smýšlejícího, demokratického okruhu, z nějž později vzniká umělecká skupina 42. „Umění objevuje skutečnost, vytváří skutečnost, odhaluje skutečnost, ten svět, v němž žijeme, a nás, kteří žijeme.“

Proto se náměty nového realismu často stávají nejen kavárny, kterým je tu věnována velká plocha v podání vícero umělců, ale také fabriky, dílny, ulice, domácnosti chudých. Portréty bankéřů, ale i žebráků, hrající si děti, nádražní hala plná cestujících, vagon s dělníky, jedoucími na šichtu. Výstava vypovídá o době, v demokratickém prostředí nového Československa let 20.–40., ve které tehdejší umělci tvořili zcela svobodně, z vlastní vůle, bez politické objednávky či nátlaku. O jejich sociálním citění, obdivu i obavách z průmyslového rozvoje společnosti a potřebě pravdivého uměleckého vyjádření tedy nelze pochybovat a je třeba je číst.

GMHP, Městská knihovna (foto Jan Kolský)

návky či nátlaku. O jejich sociálním citění, obdivu i obavách z průmyslového rozvoje společnosti a potřebě pravdivého uměleckého vyjádření tedy nelze pochybovat a je třeba je číst.

A bonbónky výstavy? Skvělé fotografie amatéra Karla Čapka – proslulá *Dášeňka*, ale i cyklus *Kaktusy, Zátíší, Typy*. Série vynikajících portrétů – díla především německých umělců, slezského Paula Gebauera, Eriky Streit. Filmový skeč z dílny současných autorů na motivy ze známého filmu režiséra Gustava Machatého *Ze soboty na neděli*.

Výstava *Nový realismus v II. patře budovy Městské knihovny na Mariánském nám.* do 25. srpna

Martina Fialková

Rudolf Vejrnych, *Škola, kolem 1930*, Galerie hlavního města Prahy

Oldřich Homoláč, *Dívka v červeném, 1927*, soukromá sbírka

PLACENÁ INZERCE

16. ROČNÍK OBNOVENÝCH SLAVNOSTÍ
POD KARLOVÝM MOSTEM
NA HLADINĚ VLTAVY
SVATOJÁNSKÉ SLAVNOSTI
NAVALIS
 15/5 2024
 BISSONA PRAGA POPRVÉ NA VLTAVĚ
BAROKNÍ
SPEKTÁKULUM
 V PRAZE POD KARLOVÝM MOSTEM NA VLTAVĚ
Poznejte kouzlo staré Prahy

Lentiamo

50% sleva
 na sluneční dioptrická skla

Proměňte klasické dioptrické brýle na sluneční!

Akce platí v optice Lentiamo do 30.6.2024. Sleva se vztahuje k nákupu brýlových čoček Essilor a lze ji uplatnit pouze při nákupu kompletních brýlí.

Optika Lentiamo
 Křemencova 176/6,
 110 00 Praha 1

Otevírací doba: Po - Pá: 10 - 18
 +420 608 302 409
 kremencova@lentiamo.cz

KODL GALERIE

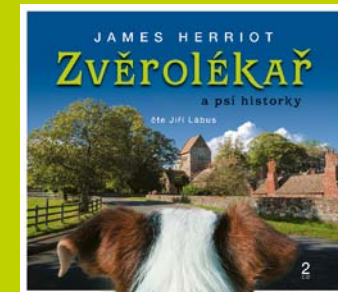
KODL – TRADICE OD ROKU 1885

KVĚTNOVÁ PŘEDAUKČNÍ VÝSTAVA
Aukce 26. 5. na Žofíně + online na artslimit.com

www.galeriekodl.cz

Tel. +420 602 117 440, Národní 7, Praha 1

JIŘÍ LÁBUS ČTE PŘÍBĚHY populárního britského spisovatele

www.radioteka.cz

Račte vstoupit

Račte vstoupit, říkává se radostně v romantických filmech. Výzva má symbolicky vyjadřovat radost z návštěvy, upřímně jí vítáme a nabízíme prostor ke společnému pobytu a strávení času.

Skutečnost ale není tak jazykově vzletná. Račte vstoupit se už běžně moc neuzívá, přesto mě s letošním květnem tak nějak automaticky napadá. Račte vstoupit, symbolicky zaznělo před dvaceti lety a zvalo nás do EU. Chtěli jsme tam. A dokonce tehdejší referendem většinově rozhodli, že vstoupit chceme. Prvomájový polibek pod rozkvetlou třešní byl tehdy s evropskou příchutí.

Bude i letos. Jubilejní. Dvacetileté soužití je už nějaká doba. I pro manželství je to jubileum. Slaví se porcelánová svatba. Račte tedy vstoupit na její oslavu.

O porcelán je totiž také třeba náležitě pečovat, aby i nadále vydržel v plném lesku.

Je sice zjevné, že někteří si s tím faktem moc neví rady, zvlášť když není pochyb, že být součástí celku znamená nejen určitou stabilitu a rovnováhu, ale zároveň i nějakou vlastní aktivitu a snahu. Není to jen, račte vstoupit a berte si.

Vydržet s někým dlouhé roky vůbec není jednoduché. Ale zatím se to daří, což lze vnímat jako pozitivní fakt.

Při přípravě oslav vstupu do evropských struktur si navíc lze hezky uvědomit, jak čas letí jako bláznivý. V kolektivní paměti lze totiž ještě poměrně snadno vystopovat myšlenkové mapy ohledně touhy po tom patřit do Evropy.

Pak se sen splnil a dnes mám pocit, že si ho dokonce někteří, ba i mnozí, už zase nepamatují. A mají nové sny. Přitom ten evropský není z historického hlediska zas tak vzdálený.

Z lidského ale asi ano. A proto je výročí a s ním spojené oslavy důležité. Připomenout si ty důvody, proč ano. Oslavit a zaradovat se. A jít dál, ruku v ruce. Jako když po svatbě s přívlastkem porcelánová míříte k té stříbrné. Takové to vzletné, račte vstoupit na další kus společné cesty. A rovnou od prvního května. S polibkem pod rozkvetlým stromem s jubilejní evropskou příchutí.

JN

Novinka
 Markéty Harasimové

Psychologický thriller z lékařského prostředí od spisovatelky Markéty Harasimové

SUDIČKY

Každý se domnívá, že mu závislost nehrozí. Jenže lidská duše má sklony propadnout tomu, co jí pomáhá zvládat každodenní problémy a neuvědomí si, jak tragické konce to může mít...

nakladatelství-maha.cz

PŘIPOMEŇME SI V KVĚTNU

- 1. 5. 1929 zpřístupněna veřejnosti Petřínská hvězdárna – 95 let
- 1. 5. 1954 * Leopold Sulovský, horolezec, první český přemožitel Mount Everestu – 70 let
- 6. 5. 1879 * Bedřich Hrozný, vědec v oboru klínopisu a dějin starého Orientu († 12. 12. 1952) – 145 let
- 9. 5. 1959 *Laterna Magika* začala hrát trvale v Praze – 65 let
- 9. 5. 1974 byl uveden do provozu první úsek metra, trasa C 1 Florenc – Kačerov – 50 let
- 10. 5. 1969 † Josef Váchal, malíř, grafik a spisovatel (* 23. 9. 1884) – 55 let
- 13. 5. 1944 * Petr Hapka, skladatel a klavírista († 25. 11. 2014) – 80 let
- 14. 5. 1924* Eduard Petiška, spisovatel, básník a překladatel († 6. 6. 1987) – 100 let
- 17. 5. 1969 † Josef Beran, teolog, kardinál a arcibiskup pražský (* 29. 12. 1888) – 55 let
- 29. 5. 1999 v České republice ukončila provoz vlaková pošta – 25 let

Daniela Šafránková píšící i malující

Právě dopisuje další knihu, ke které jí znovu poskytla inspiraci Kalifornie, kde sedm let žila. Je ale už dvacet let zase šťastnou Pražáčkou, ale i chalupářkou. Všechny její předchozí tituly, *Anisa*, *Bydlím v Nuslích*, *Fina* i nejnovější *Za čarou mají u čtenářů úspěch*. A všechny vyšly v nakladatelství Argo s obálkami, které vznikly z jejích obrazů. Které JÁ je pro Daniielu Šafránkovou to hlavní, těžko říct. To maličké nebo spisovatelské? Jak se vzájemně propojují, můžete zjistit třeba na výstavě v galerii Toyen na náměstí Jiřího z Poděbrad. Nebo už v květnu na čtení z její poslední knihy v Antikvariátu ve Spálené.

Ve vašich příbězích se často vyskytují Američané nebo Češi, kteří se nějak ocitli v Americe. Tuším tam osobní zkušenost. Jaká byla?

Mého muže, Američana, jsem potkala v Praze v roce 1992. Byla to láska doslova na první pohled, on byl v Praze na čtyři dny na dovolené. Následovala cesta za ním do Kalifornie, jeho přesídlení za mnou do Prahy, náš společný odchod zpátky do Kalifornie a náš poslední přesun zpět do Prahy. Známe mnoho Američanů, žijících doma nebo v Čechách, a znám Čechy žijící v Americe. Většinou jsou to zajímavé případy a příběhy. Já sama celý svůj dospělý život žiji v dvojjazyčném a dvoj-kulturním rozpolcení, takže kulturní a jazykové konfrontace mě baví, ráda si s nimi v příbězích hraju.

Studovala jste divadelní produkci na DAMU, malujete, píšete. Co z toho bylo na samém začátku, v dětství, převažující?

Než jsem se naučila psát, tak jsem hodně kreslila. Potom jsem hodně psala, pak oboje najednou, a když jsem potkala muže a začala žít v cizojazyčném prostředí, začala jsem hodně malovat. Obraz vydá za tisíc slov, říká se. Psaní jsem odsunula na pozadí. Když jsme se vrátili do Prahy, mileráda jsem se k němu vrátila. Malování se mi mezitím zažralo pod kůži, takže teď praktikuji oboje. Divadlo mě naučilo hodně o umění a uměleckém vnímání, baví mě, je to zábava, odreagování. V Kalifornii jsem na střední škole učila divadlo.

A tady v Česku?

Tady učím angličtinu a také výtvarku v angličtině na soukromém gymnáziu. Jsou to oblíbené předměty, mám malé třídy, studenti jsou zapálení, sají vše jako houby a je to radost. Divadlo je stále mým zájmem, ale profesionálně se k němu v Česku po tolika letech už vracet nejde.

Myslíte, že po několika přesunech USA – Česko tam a zpět, jste v Česku už natrvalo?

USA už jsou úplně jiná země, než když jsem tam poprvé přijela. Když jsme věděli, že budeme mít syna, chtěla jsem, aby vyrůstal v Čechách. Narodil se v USA, mluví samozřejmě perfektně česky i anglicky a teď studuje v Brémách. To, že se vrátíme a budeme žít tady, bylo od začátku jasné.

Proč jste chtěla, aby vaše dítě vyrůstalo tady?

Můj syn by nebyl takový, jaký je, kdyby-

chom žil v Americe. Pokud jde o děti, je to u nás mnohem svobodnější. Tam děti v podstatě do 18 let nejsou bez svých rodičů. Pak se dostanou na nějakou univerzitu a jsou tam ztraceni. Tamní školy ani nikdo jiný si totiž absolutně nedovolí podstoupit riziko šíleně drahých soudů, kdyby se něco stalo. Nechtějí nést odpovědnost za různé pobytové děti na školách v přírodě, na lyžařském výcviku. Tady děti odmala mohou dělat všechno možné, jezdit na skautské tábory, jsou daleko samostatnější a svobodnější. České děti nepotřebují mít rodiče stále v záloze.

Nestýská se vám přece jen po slunné Kalifornii?

Jižní Kalifornie je pestrá, velmi barevná a silně inspirativní. Moře, slunce, zeleň, poušť. Modrá, žlutá, oranžová. Světlo je tam silné, intenzivní, kontury zřetelné, jasné. Jednoduchá maličká výzva. Občas se tam vracíme. Zrovna nedávno jsme tam byli čtrnáct dní na svatbě manželovy dcery. A hned byla inspirace k dalšímu psaní „*Kalifornské svatby*“. V tomto textu jsem zpracovala celkem pravdivě tu bláznivou jízdu, kterou jsme tam s rodinou prožili.

Další vaší inspirací v psaní i v malování, jak vidím, je život v Praze, kde jste se narodila. Název jedné z vašich knih zní *Bydlím v Nuslích*. Je to opravdu vaše čtvrt?

Celé dětství jsem bydlela v Nuslích, v bytě, kde se narodila už moje babička. Činžákové prostředí blízko vršovického nádraží, neutešenost posunovacích kolejí a prázdných stěn opráskaných domů mě rozhodně silně vizuálně ovlivnil. V Nuslích už dávno nebydlím, bydlím na druhé straně údolí, ale Grebovice a jejímu okolí jsem zůstala věrná. Román *Bydlím v Nuslích* mimo jiné popisuje mé dětství právě tam.

A nejnovější kniha *Za čarou*, která vyšla nedávno? Její hrdinou je zedník Miloš, který žije ve vesnici na Šumavě, nedaleko hranic s bývalým Západním Německem. Před rokem 1989, kdy se děj odehrává, to bylo dost specifické prostředí. I s tím máte osobní zkušenost?

Vůbec ne. Na Šumavě jsem byla jen s rodiči na začátku osmdesátých let na pěší dovolené. Tehdy jsem byla malá a o železné oponě jsem neměla ani tušení. Teď, během psaní, jsem se na pohraniční místa párkrát vypravila a spřátelila se s několika Němci, z „druhé“ strany. Ale vesnické prostředí

znám, posledních dvacet let s manželem aktivně chalupaříme v jižních Čechách a vesnický život mapujeme.

Takhle knížka se od ostatních liší tím, že v ní nevstupují žádní Američané. Jediní cizinci jsou Němci na druhé straně, za čarou. Je to český příběh, napínavý a psaný s nadsázkou a humorem.

Vy jste, zdá se, mentálně zakotvená v Česku.

To jsem, vlastně jsme pražská rodina po čtyři, pět generací z obou stran. Mívali jsme chatu na Sázavě a chalupaření šlo mimo mne. Ale v době, kdy jsme žili v Kalifornii a pak prodávali náš dům, řekli jsme si, že budeme v Praze, a kromě toho si pořídíme také nějaký domek. Jenže se z toho stal obrovský dům s obrovskou zahradou. Za těch 20 let jsme se naučili o to starat, skamarádili jsme se s místními a je to moc prima.

Obálky vašich knížek jsou vlastně vaše obrazy. Propojuje se to, co píšete, s tím, co malujete? Inspiroval vás nějaký váš obraz k napsání něčeho nebo i naopak?

Vyšly mi čtyři knížky a všechny mají moje obálky. Tři vznikly jako obrazy nezávisle na tom, už dřív. Pro knížku *Bydlím v Nuslích* jsem si vybrala jeden ze série obrazů inspirovaných Nuslemi. U knížky *Anisa* jsem použila obraz inspirovaný Kalifornií. Obraz pro *Finu* je koláž z motivů, které mne stále pronásledují: Praha, jižní Čechy a ta Amerika, a ty se prolínají a pak se k tě knížce hodily. Dá se říct, že témata mám v podstatě stále stejná, ale někdy jsou zpracovaná výtvarně, někdy literárně, a někdy se pak i potkají.

Říkala jste, že můžete malovat, i když jste obklopená spoustou lidí. Já nemaluju, tak mi to není jasné. Na malování snad není potřeba koncentrace jako na psaní?

Jsou to dvě různé věci. Oddělené nádobí. Psaní vyžaduje naprosté soustředění a samotou. Jsem tam jenom já, můj příběh, moji hrdinové. Když maluju, můžu mít kolem sebe plno lidí a vůbec mě to neruší. Vízi obrazu, když ji mám v základě načrtnutou, to nijakým způsobem nezmění.

Například když jsme jeli do Kalifornie na již zmíněnou svatbu, vypůjčili jsme si domek. A majitelka ode mě za to chtěla triptych, který jsem musela namalovat během týdne. Věčně k nám někdo chodil, běhala tam moje malá nevlastní vnoučata, ale vůbec mi to nevadilo a dodělala jsem to včas.

Jak malujete tady v Praze? Také s návštěvami v patach?

Tady maluju málo, protože učím na plný úvazek. A věci na malování si musím vždy

roztáhnout a pak zase uklidit v ložnici, což moc nejde. Ale na chalupě maluju často. Tam se mnou v atelieru vyrůstal i můj syn, jako malý lezl po zemi a já jsem přitom malovala.

Takže tam si můžete nechat třeba rozpracovaný obraz, přijet tam za dva týdny a pokračovat. Možná je to i lepší, mít odstup, možná to mezitím uzraje?

Určitě. Taky lépe vidím, když nějaké místo nefunguje, a můžu se k němu vrátit. To je výhoda výtvarného projevu proti psaní. Nesrovnalosti jsou zřetelnější, dají se rychle napravit, když k nim najdete klíč. U psaní to tak nefunguje, v tom množství textu se kompoziční chyby ztratí a občas autorovi v tom globálním textu utečou.

V tématech vašich obrazů vidím hodně jihočeská města, zámky, rybníky. Změnila jste tady styl oproti Americe?

Možná jsem dříve mívala intenzivnější barvy. V Čechách mi obrazy více zmodraly, v Kalifornii jsem asi měla víc červené a oranžové. Dnešní obrazy jsou možná kompozičně komplikovanější.

Co se týče osobní gratifikace, je malování mnohem efektivnější než psaní. Musím čekat dlouhou dobu, než si mou knížku někdo přečte, kdežto u obrazu je reakce okamžitá. Líbí – nelíbí. Psaní je ale návykové.

Teď vidím, jak vám svítí oči.

To je právě to! Je to velká časová investice, jdete víc s kůží na trh, dáváte víc ze sebe, víc o sobě prozradíte. Psaní vzniká z přetlaku vědomí a zážitků. Třeba slyšíte vyprávění svých přátel, nějakou historku, slovo a napadne vás: Co kdyby ta moje postava udělala to samé, ale trochu jinak? V momentě, kdy si postavu pojmenujete, se to už píše samo.

Martina Fialková

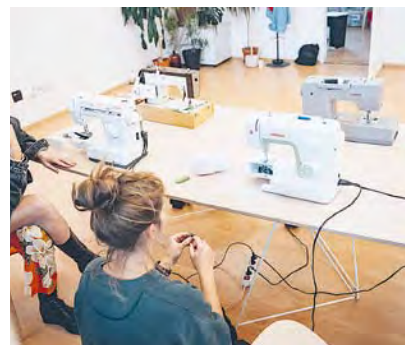
Květnový program ve Skautských institutech

Ve Skautském institutu na Staromáku se budeme v květnu věnovat aktivnímu zájmu o své okolí.

Spolek Politika (nejen) pro mladé si připravil večer na téma moderního zpravodajství (2. 5.) – slíbili i pubquiz! Skaut a specialista městských analýz Jakub Hrubý poezí o vývoji měst pro budoucnost a modrozeleň infrastrukturu (7. 5.). V neposlední řadě se můžete zastavit na debatě a psaní dopisů s Amnesty International (16. 5.), akce bude věnována lidem, vězněným v Rusku z politických důvodů.

Na Kampě, ve Skautském institutu v Rybárně, nás čeká originální divadelní adaptace románu Heleny Černohorské *Ida. Work-in-progress* uvede soubor Spátané divadlo (11. 5.). Navštívit můžete i večírek literárního kolektivu kolem Psiho vína – platformy pro současnou poezii (23. 5.). V průběhu května také budete mít v rámci výstavy šanci narazit na hravé i tajemné světy talentované ilustrátorky a grafičky Marie Juklikové.

V našich bohatě vybavených dílnách na

Kampě si mohou zájemci opravit něco starého nebo vytvořit něco nového. Objednání na: skautskyinstitut.cz/rybarna-rezervace

Podrobnosti o všech akcích pořádaných Skautským institutem naleznete na facebookových stránkách @sinastaromaku a @sivrybarne

-PR-

Klub skalničkářů Praha představuje jarní květy na Praze 2 již od roku 1980

Tak jako každý rok, v květnu se otevře brána do zahradního areálu kostela Sv. Jana Na skalce a zahrady Magistrátu hl. m. Prahy, vedle Faustova domu na Karlově náměstí-Moráni.

V obou zahradách budou představeny jarní květy skalničkářů a hajných rostlin na výstavě **Klubu skalničkářů Praha**. Od založení Klubu v roce 1970 je to již 54. velká májová výstava.

Centrální skalka v kostelní zahradě je rozdělena podle kontinentů. Na Evropské skalce budou dominovat temné modré hořce, na americké skalce floxy, lewisie, penstemony a na asijské lze očekávat kosatce, tulipány, barevné česneky a další rostliny, které se zrovna v čas výstavy ukážou v nejlepším stavu. V hajní partii se objeví hlavně rododendrony, jarní byliny, orchideje, trillia, arisaemy a další skvosty, které vyžadují toulavý zástin. V hajní partii pod dubem pramení potůček, který pro-

téká se zručením přes dvě jezírka a čerpadlem se vrací do pramene.

V Magistrátní zahradě mohou návštěvníci posedět ve skalním amfiteátru, kde právě pokvetou azalky a malé dřeviny a na podiu obdivovat expozici mís, koryt a větších kvetoucích rostlin.

Výstava se koná **od 8. do 24. 5. 2024, a otevřeno je 9.00–18.00**. V areálu je bohatý samoobslužný prodej výpěstků členů Klubu.

Pozor na nebezpečné výrobky! Ověřte si je v databázi časopisu dTest

Databáze nebezpečných výrobků provozovaná spotřebitelskou organizací dTest je dostupná na www.nebezpecne-vyroby.cz a shromažďuje na jednom místě informace o zachycených rizikových hračkách, oblečení, automobilech a dalších produktech.

Zdrojem dat je evropská databáze rychlého varování RAPEX, zjištění českých dozorných orgánů i výsledky dTestu. Cílem je včasné varování co nejvíce spotřebitelů a omezení rizik, která jim hrozí od výrobků označených jako nebezpečné. Databáze s více než 29 tisíci nebezpečnými výrobky, která není určena pouze spotřebitelům, ale i prodejcům či dovozcům, se pravidelně aktualizuje a doplňuje. Díky ní můžete mít přehled o tom, zda se nebezpečné produkty nevyskytují i ve vašich domácnostech. U každého výrobku je uveden typ či číslo modelu, popis nebezpečí,

země původu, čárový kód a přijatá opatření.

Pokud zjistíte, že máte nebezpečný výrobek doma, nebojte se ho reklamovat. Obrátit se můžete i na dozorné orgány s podnětem pro podezření na výskyt nebezpečného výrobku. Věříme, že vám bude databáze dTestu k užítku a pomůže ochránit vás i vaše blízké před možnou újmu na zdraví či majetku.

Databáze nabízí různé možnosti filtrování i full textové vyhledávání, takže si můžete snadno ověřit, zda obsahují vámi hledaný výrobek. Týdenní e-mailové zprávy o nově objevených nebezpečných výrobcích nyní odebírá více než 41 tisíc zájemců. K odběru e-mailového varování se můžete jednoduše přihlásit na webové stránce www.dtest.cz/nebezpecne-vyroby.

Kontaktovat můžete i poradenskou linku časopisu dTest – tel.: 299 149 009

PLACENÁ INZERCE

Osudová setkání Československa s velmocemi na poli mezinárodního práva 1918, 1938, 1968

Jiří Malenovský

Publikace reflektuje zlomové okamžiky československých dějin pohledem mezinárodního práva. Nepoužívá kategorie „hrdinství“ a „zrady“, ale hodnotí činy velmocí i našich představitelů s použitím pravidel uznávaných mezinárodním společenstvím.

K dostání na www.knihyleges.cz, v našich knihkupectvích na právnických fakultách v Praze a Olomouci a u všech dobrých knihkupců.

Leges

Městská knihovna v Praze

POBOČKA HRADČANY

Pohořelec 25, Praha 1

tel.: 222 113 555, 770 130 203

Provozní doba: po až čt 12.00–17.00.

Vstup na akce je volný.

Začátky v 17.17, není-li uvedeno jinak.

9. 5. Májová tvořivá dílna Dagmar Volencové: Quilling – šperky z papírových proužků

Rezervace: dagmar.volencova@mlp.cz nebo 770 130 203.

15. 5. Josef Pepson Snětívý – Krajinou Karla IV. aneb s Otcem vlasti nejen Prahou

Poslední cesta Otce vlasti – pátá přednáška z cyklu. Spoluautor knihy představí slovem a fotografiemi Krajinou Karla IV., jeho místa i zakladatelské počiny a výklad proloží hudbou.

16. 5. ZAJISTĚ:

Daniel Razím & Ivan Studený 18.00
Koncert hudebního dua na zahradě knihovny. Svou stylově rozmanitou tvorbu doplňuje interpretací severských a bretaňských písní s vlastními českými texty.

23. 5. Májová tvořivá dílna Nadi Fukové: Pergamano (papírová krajka)

Rezervace: dagmar.volencova@mlp.cz nebo 770 130 203.

Výstava

2. 5. – 30. 5.

Konečné maluji, pozdě, ale přece
Maličský klub Centra celoživotního vzdělávání, představuje obrazy ze své tvorby.

Změna programu vyhrazena.

SCARABEUS

Praha 7 – Letná, Jana Zajice 7
Tel.: 603 552 558,
scarabeus.galerie@gmail.com
www.galeriescarabeus.cz
úť 14.00–19.00, so-ne 13.00 – 18.00
středa až pátek na objednání
pro školy a skupiny.

Muzeum kávy Alchymista
**KÁVA A KÁVOVINY
v proměnách času a kultur**

**GALERIE SCARABEUS
LOUTKY A RODINNÁ
LOUTKOVÁ DIVADLA**

ZAHRADA GALERIE SCARABEUS
Naučná stezka příroda a umění na počest
ornitologa a hrdiny Veleoslava Wahla
a sochami Igora Hlavinky

KONTEJNERY NA PRAZE 1

Velkokapacitní kontejnery budou přistaveny od 14.00 do 18.00, ukládání bude koordinovat obsluha.

úterý 3. 5. Jeruzalémská za kostelem sv. Jindřicha

úterý 14. 5. horní Malostranské náměstí

pátek 17. 5. Pohořelec horní parkoviště, Široká naproti FF UK

pátek 24. 5. Dlouhá u č. 46

pátek 31.5. Cihelná, Masná x Malá Štupartská

(zdroj OÚ MČ Praha 1)

PLACENÁ INZERCE

KLUB SKALNÍČKÁŘŮ PRAHA VÁS ZVE

od 8. 5. do 24. 5. 2024

denně od 9 do 18 hodin na

**54. MÁJOVOU
VÝSTAVU**

Výstavní areál Praha, Karlovo náměstí, Moráň
Prodej skalničků a poradenská služba.

WWW.SKALNICKARI.CZ

ŠPALETOVÁ A HISTORICKÁ OKNA

Povolení od památkářů zajistíme a s granty Vám pomůžeme

+420 777 874 899
historie@oknacreative.cz
www.oknacreative.cz

creative
OKNA a dveře

DIVADLO KOLOWRAT

Divadlo Kolowrat
Kolowratský palác, Ovocný trh 6, Praha 1
www.divadlokolowrat.cz
Rezervace:artway.theatre@gmail.com, 775 488 998

6. Molière / D. Ullrichová: Don Juan
7. Jančíková / Smyczek/Sodomka: 3tistry
Divadlo Šumperk
11. Orkény / Oszlik/Launerová: Nádje zomiera posledná
Divadlo Andreje Bagara, Nitra
16. N. V. Gogol: Ženitba
17. V. Havel: Vernisáž *Snadně na dně*
18. P. Kryl: Neposedný doubek 10.30
19. Tajná zpráva ze života matek
20. M. Štráfeldová / T. Karpianus: Toyen Všechny barvy samoty
21. R. Schimmelpfennig: Žena z divějška *Bergmanovi / obnovená premiéra*
22. J. Topol: Hodina lásky
23. F. Poetová: Instinkt *Divadlo Na Hraně*
27. W. Shakespeare: Macbet
28. Molière / D. Ullrichová: Don Juan

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

SYMFONICKÝ ORCHESTR HL. M. PRAHY

Obecní dům
Náměstí Republiky 5, Praha 1
224 232 429, pokladna@fok.cz
www.fok.cz

- Obecní dům | Smetanova síň
2. Česká filmová hudba 19.30
Ondřej Brousek | průvodce
Doubavka Součková, Jan Cina | zpěv
Jan Kučera | dirigent

- Rudolfinum | Dvořákova síň
4. Lukáš Vondráček 19.30
Klavírní recitál
Johannes Brahms
Alexandr Skrjabin
Antonín Dvořák
Robert Schumann

- Kostel sv. Šimona a Judy
7. Dvořák – Lužanská mše 19.30
Petr Malíšek | violoncello
Michaela Šrůmová | soprán
Markéta Cukrová | alt
Ondřej Holub | tenor
Tadeáš Hoza | bas
Kühnův smíšený sbor
Jakub Píkla | sbormistr
Tomáš Brauner | dirigent

13. Pod znejícími klenbami 20.30
Meditační nockturno
Ondřej Tichý | průvodce

- Divadlo Hybernia
20., 21. Ondřej Ruml – Pocta Petru Hapkovi 19.30
Ondřej Ruml | zpěv
Lenka Nová | zpěv
Matej Benko Quintet
Michaela Rózsa Růžičková | dirigentka

DIVADLO V CELETNÉ

Celetná 17, Praha 1
www.divadloceletne.cz, 222 326 843, 608 327 107,
rezervace@divadloceletne.cz

- KAŠPAR**
5. Cyrano
6. Cyrano
8. Král Lear *veřejná zkouška*
13. Terasa
15. Dámská čtyřhra
16. Dámská čtyřhra
20. Rozmarné léto
21. Rozmarné léto
22. Romeo a Julie
23. Romeo a Julie 18.00
24. Terminus
25. Terminus
29. Mrzák inishmaanský
31. Něžná je noc

- Kašpar / KLUBOVNA**
6. Vincenc
7. Vincenc
12. Kodaň
13. Kodaň
15. 2084
16. Eastwood
27. Kráska z Leenane
28. Simpatico
29. Simpatico

- Kašpar / VILDŮV MLÝN V JISTEBNICI**
2. Kráska z Leenane 19.00
9. Lebka z Connemary 19.00
16. Osířelý západ 19.00

- Kašpar / KAŠPARK (hrad Kašperk)**
3. Kráska z Leenane 19.00
4. Kráska z Leenane 19.00
10. Lebka z Connemary 19.00
11. Lebka z Connemary 19.00
17. Osířelý západ 19.00
18. Osířelý západ 19.00

- DIVADLO NAHRANÉ**
7. Inkognito
28. Paralelní vesmíry

- SPOLEČNOST DR. KRÁSY**
12. Běsi (krásy)

- DIVADLO VERZE**
14. Vína Vína *Studio mladých umělců*
17. Vášnivost, Thriller
18. Tři sestry *Studio mladých umělců*
19. Jméno
26. Trenér 16.00
26. Uča musí pryč
27. Rozptýlení / Barcarole

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

Divadlo Řeznické

Divadlo v Řeznické, o.p.s., Řeznická 17, Praha 1
720 993 787, divadlo@reznicka.cz, www.reznicka.cz

7. NordOst *host / derniéra*
9. Falešná nota
13. Koncert školní kapely Cukr 17.00
14. S prezidentem v divočině
15. Bez zábrana *host*
16. Blázinec
17. Odvolání
20. Jeden německý život
21. Gamechangers networking *host* 18.00
22. Poslední sezení u doktora Freuda
23. Relativita
24. HAF *pohádka pro děti* 11.00
27. Show Dr. Ruth
29. Falešná nota
30. S prezidentem v divočině

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

STUDIO CITADELA BOHNICKÁ DIVADELNÍ SPOLEČNOST

Klimentská 16, Praha 1,
studio a kafe: 602 463 664, facebook.com/studiocitadela,
facebook.com/bohnickadivadelni, www.studiocitadela.cz

- STUDIO CITADELA:**
16. Duše hory 20.00
Koncert hudební formace *Studia Citadela v Bondy Bar Clubu, Tusarova 29, P 7*
17. Antiguma 20.00
Představení souboru *Bratrův kolektiv*

25. Workshop indického tance KATHAK pro začátečníky 14.00–17.00

- STUDIO CITADELA DĚTEM**
26. Zlatovláska *Divadlo Liberta* 10.30
Vodárenská věž, Na Výšinách 1000/1, P 7

- PRAVIDELNÉ KURZY A DÍLNY**
Improvizace – herecký kurz T. Pospišila – ÚT od 18.00 (www.skolatoriky.cz)

- Taneční ateliér, klasický indický tanec kathak – ST od 18.15 (info 606 952 175, www.kathak.wz.cz)

- Bohnická divadelní společnost zve na otevřenou zkoušku projektu – PÁ 17.30 (info 602 463 664)

- Za podporu děkujeme: Hl. město Praha, Ministerstvo kultury ČR, Státní fond kultury ČR, Městská část Praha 1, program *Kreativní Evropa*

Anenské náměstí 5, Praha 1
www.nazabradli.cz, 222 868 868
pokladna@nazabradli.cz

- Zábradlí**
1. Racek 20.00
2. Hamlet
3. Požitkáři
4. Franz a kavka (EK) 14.30, 16.00
4. Bar 19.00
6. Medvěd s motorovou pilou + diskuze po představení
7. Franz a kavka (EK) 16.30
7. Discoland
8. Franz a kavka (EK) 14.30, 16.00
8. Veřejní nepřítel
9. Uvnitř banánu
10. Zlatá šedesátá *EN friendly*
13. Racek
14. European *UA friendly*
15. Podivuhodný případ pana Holmese
16. Ztracené iluze *EN friendly*
17. Veřejní nepřítel *EN friendly* / + diskuze po představení
18. Open House Praha 10.00–18.00
19. Open House Praha 10.00–18.00
20. Uvnitř banánu + diskuze po představení
21. Mýcení
22. O Pavlovi
23. Persony *EN friendly*
24. Mýcení *EN friendly*
28. Vzkříšení *EN friendly* / + diskuze po představení

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

Městská knihovna v Praze

Městská knihovna v Praze, Mariánské nám. 1, Praha 1
www.mlp.cz, 222 113 425

KINO
Na projekce Filmového klubu MKP a Filmového klubu Bio Senior s platnou legítimací Filmového klubu sleva 20 Kč. Cena legítimace 100 Kč (platí do 31. 12. 2024), k prodeji v pokladně MKP.

Začátky v 16.00, není-li uvedeno jinak.

7. Bio Senior: Jeden život (80 Kč)
14. Bio Senior: Dokonalé dny (80 Kč)
18. Bio Junior: Ptáci stěhováci (80 Kč) 15.00
18. Bio Junior: Krotitelé duchů: Říše ledu (80 Kč) 17.00
21. Bio Senior: Zimní prázdniny (80 Kč)
28. Bio Senior: Přišla v noci (80 Kč)

- DIVADLO PRO DĚTI**
Říše loutek: (100 Kč)
4. O kocouru, kohoutu a kose 10.30
18. O Kobližkově a O Budulínkovi 10.30, 14.00
25. O nezbedných kůzlátkách 10.30, 14.00

- KONCERTY, velký sál**
4. Flamenco – El Jardín / Zahrada (450 Kč) 19.30
9. Jarní koncert Kühnova dětského sboru: z odd. KHS a z přípravných oddělení M a VS pod vedením sbormistryň T. Bystrické a J. Průchové. (120 Kč) 18.00
15. Zemlinského kvarteta a hosté (290 Kč) 19.30
16. Taneční učitelé roku 2024 (150 Kč) 17.00
23. Rudy Linka: One man show (450 Kč) 19.30
30. Asonance (350 Kč) 20.00

- PŘEDNÁŠKY**
14. Santini – Divadlo Ducha a Světla (60 Kč) 19.00
15. Alternativní cesty ke zdraví: Nemoci zaživacího systému z pohledu celostní medicíny (60 Kč) 17.00
22. Jak kreslil Karel Čapek (60 Kč) 17.00
25. Pod pokličkou zoo: Vombati – zvláštní vačnatci z příbuzenstva koala (60 Kč) 17.00

Více událostí najdete na mlp.cz/akce

DIVADLO MINARET

Reduta Národní 20, Praha 1, www.divadlominalet.cz,
732 575 666, info@divadlominalet.cz
Činnost souboru je podporována hl. m. Prahou a Prahou 1

17. Démoni současnosti – pro mládež 9.00, 10.30
20. O Rusalce 9.00, 10.30
21. Tři veselá prasátka 9.00, 10.30
22. Démoni současnosti – pro mládež 9.00, 10.30
28. Démoni současnosti – pro mládež 9.00, 10.30

Herecké kurzy v Redutě! Na červen připravujeme premiéru Alpský král, která bude závřením kurzů pro děti a mládež ve věku 10 až 18 let na Praze 1. Základní herecká příprava pod vedením herce a režiséra Ludka Jiříka. Bližší informace a přihlášky na další školní rok na tel.: 732 575 666.

DIVADLO ORFEUS
Pitzešská 76, Praha 5
604 909 517, divadlo@orfeus.cz
www.orfeus.cz

2. Hostina pro Jestrába
7. Lhář
9. Kravinec uprostřed cesty
14. Neskutečné zážitky Sheldona a paní Levinové
16. Zpovědi a odposlechy
21. Volejovky: hrajeme vaše texty – z voleje!
23. Neočekávejte příliš mnoho
28. Lhář
30. Neskutečné zážitky Sheldona a paní Levinové

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

Divadlo i divadelní kavárna je pro diváky otevřeno od 18.00.

Činoherní klub

Ve Smečkách 26, Praha 1, www.cinoherniklub.cz, 211 151 877

1. K.Š.E.F.T.
2. Milá Evičko, milý Ludku
6. Zrada
7. Ošklivec
8. Nejblížší
9. 2:22 – Ducharský příběh
10. Milá Evičko, milý Ludku
11. K.Š.E.F.T.
12. ČK uvádí: Nepřítel 18.00
13. Tramvaj do stanice touha 19.00
16. Linda Vista
17. Bůh masakru
18. Nejblížší
19. ČK uvádí: Svědectví o životě v KLDL a MAAGAL 18.00
20. Babyboom
21. EQUUS *deniéra*
22. Podivné odpoledne Dr. Zvonka Burkeho
25. Kočka na rozpálené plechové střeše
27. Bůh masakru
28. Milá Evičko, milý Ludku
29. host ČK: Peklo jsou ti druzí
30. 2:22 – Ducharský příběh
31. Osířelý západ

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

KOMORNÍ KINO *Evald.*
Národní třída 28, Praha 1
221 105 225, Pokladna
otevírá vždy 1 hodinu
před začátkem prvního
představení. www.evald.cz

Národní třída 28, Praha 1, www.evald.cz, 221 105 225

2. BIO SENIOR Manželé Stodolovi 14.00
2. Písň země 16.15
2. Tady Havel, slyšíte mě? 18.15
2. Sloní muž *restaurovaná verze* 20.00
3. BIO SENIOR Sladký život 14.00
3. Pokoj zázraků 16.00
3. Django *premiéra* 18.00
3. Club Zero 20.15
4. BIO JUNIOR Tonda, Slávka a kouzelné světlo 14.00
4. Přišla v noci 15.45
4. Smrť 17.30
4. Dokonalé dny 20.00
5. BIO JUNIOR Max & Mája: Příběh lištiček 14.00
5. Tancuj Matyldo 15.45
5. Jeden život 18.00
5. Maria Montessori 20.15
6. BIO SENIOR Franta mimozemšťan 14.00
6. Daaaah!!! 16.00
6. Papežův zákon 17.45
6. Kos v ostružině *premiéra* 20.15
7. BIO SENIOR Přišla v noci 14.00
7. Vězení dějiny 15.45
7. Smrť 17.30
7. Smrť 19.45
8. BIO SENIOR A máme, co jsme chtěli 14.00
8. Zásah stěším 16.00
8. Maria Montessori 18.00
8. Jednou to bude všechno tvoje 20.00
9. BIO SENIOR Tancuj Matyldo 14.00
9. Útek z utopie 16.15
9. Lesní vrah 18.30
9. Dokonalé dny 20.15
10. BIO SENIOR Matka v trapu 14.00
10. Volání Antarktidy 16.00
10. Club Zero 17.45
10. Povaha lásky *premiéra* 20.00
11. BIO JUNIOR Milsné medvědí příběhy: Na polí! 14.00
11. Maria Montessori 15.30
11. Dokonalé dny 17.30
11. Starý dub *premiéra* 20.00
12. BIO JUNIOR Tonda, Slávka a kouzelné světlo 14.00
12. Bob Marley: One Love 15.45
12. Na cestě s mámou 17.45
12. Jedna noc *premiéra* 20.00
13. BIO SENIOR Zásah stěším 14.00
13. Polibek 16.00
13. Django 18.15
13. Čtyři mali dospělí 20.20
14. BIO SENIOR Aristokratka ve varu 14.00
14. Tady Havel, slyšíte mě? 16.00
14. Jednou to bude všechno tvoje 17.45
14. Dokonalé dny 20.00
15. BIO SENIOR Sladký život 14.00
15. Prázdniny s Broučkem 16.00
15. Kos v ostružině 17.45
15. Sloní muž *restaurovaná verze* 20.00

Další program na: www.evald.cz

Květnové vycházky a on-line přednášky Pražské vlastivědy na: www.listyprahy1.cz

Forms of mimesis

Podoby mimésis

Výstava *Forms of mimesis / Podoby mimésis* představuje obrazy současných výtvarníků, kteří se zamysleli nad otázkou vnímání reality skrze umělecká díla. Výstavu je možné navštívit v Galerii České spořitelny v Rytiřské ulici 29, až do 2. června, vstup zdarma.

Mimésis znamená napodobení nebo znázornění a již od antiky funguje jako jeden ze základních konceptů úvah nad uměním. Jedním z typů uměleckých děl, který se o tento princip opírá, je zátiší. Pětice autorů představuje různé přístupy, jak klasické zátiší dosadit do nového kontextu.

Kurátor výstavy Jan Dořel vybral autory Tomáše Kubíka, Jana Mikulku, Dušana Mravce, Leoše Suchana a Martina Veliška, kteří se k stále méně populárnímu žánru staví modernějším způsobem. Ukazují, že zátiší může být stále zajímavé a aktuální i pro dnešní návštěvníky. K vidění jsou neobvyklé motivy, jako koblihy nebo jídelní menu z fastfoodu, ale i tradičnější, vázy, květiny a ovoce. Návštěvníci tak mohou vi-

dět odlišné přístupy a díky tomu si v samotném žánru najít vlastní významy.

Autoři se bez ohledu na motivy drží jeho principů. Malba olejem, precizní práce s detaily i celkem a dodržování realistického zpracování. Otázky, které výstava otvírá, jsou doplněny o citáty anglického malíře Hockneyho, francouzského kritika Barthesa a řeckého filozofa Platóna.

Navštívíte-li výstavu *Forms of mimesis*, můžete popřemýšlet o tom, jak vnímáme ztvárnění reality ve výtvarném umění i o tom, zda je možné tradiční formy zasazovat do moderních souvislostí.

text i foto Amelie Slavíková PR

Promenádní koncert v parku Jezerka

letos již potřetí

Před dvěma lety jsme zvali čtenáře poprvé na výlet zpět v čase. Na počest 100. výročí vzniku Velké Prahy se tehdy poprvé konal v nuselském parku Jezerka promenádní koncert, který měl připomenout, jak sem kdysi Pražané vyráželi na nedělní výlety „za město“.

Pořadatel akce, Spolek Probuďme Nusle, měl pravdu šťastnou ruku ve volbě orchestru. Dechový orchestr symfonického typu Pluk šťastných dechařů při nuselské Základní umělecké škole Lounských svým rozmanitým repertoárem a dokonalým uměleckým provedením posluchače doslova nadchl. K celkové atmosféře přispělo i retro oblečení některých návštěvníků. Zdařilá akce si zaslouží opakování,

takže se promenádní koncert Retro Jezerka zvolna stává tradicí – letos se uskuteční již potřetí. Pořadatelé srdečně zvou návštěvníky z ostatních městských částí.

Promenádní koncert Retro Jezerka 2024
30. května 2024, 17.00–18.00
Park Jezerka, Praha 4 - Nusle
Dagmar Hartmannová

Tip na knihu

Mikuláš Bánffy: Byli jste sečtení

Byli jste sečtení je první díl trilogie, pojednávající o rozmanitém životě maďarské, a z větší části hlavně sedmihradské šlechty, jejich radovánkách na plesech, lovech či dostizích, propletený milostnými romány i osudovými vzplanutými jednotlivých hrdinů.

Ale také zničujícími programy v kasinu nebo snahou o politickou práci ve svém kraji i v budapeštském parlamentu. K ní je v pouhých 27 letech povolán hlavní hrdina Valentin Abády – spisovatelovo alter ego. V parlamentu se škorpi různě frakce, ale zatím se zdánlivě nic neděje a víno teče proudem. Za dveřmi však už stojí dějiny – uherští páni ale hrají v karty, a jaký osud čeká jejich Sedmihradsko, netuší.

Do knihy o 700 stránkách musí mít čtenář odvalu a odhodlá se jen někdy. Ale kvůli svým maďarským přátelům, bohemistce Evě Molnář, jejíž rodina je původem ze Sedmihradska, a překladateli Robertu Svobodovi, jehož překlady číst je radost, jsem se odhodlala. A nelituji.

Autor Mikuláš Bánffy (1873-1950), aristokrat, veřejně činná osobnost v oblasti kultury i politiky, po I. světové válce i ministr zahraničí nově vzniklého Maďarska, v trilogii popisuje pomalý rozklad Uher i celé monarchie, kterému zevnitř, i coby politik, přihlížel. Nelitují číst dlouhé (ale velmi barvitě) popisy osob, jejich charakterů, majetku a zálib, denních i nočních starostí. Děj se postupně přesouvá do Budapešti a zrychluje, na scéně se znovu a znovu vynořuje zatím dost záhadný český šlechtic Slawata. Najdete zde i mnoho vyložené aktuálních překryvů s dneškem, jako třeba parlamentní obstrukce nebo spory o jazyk rozkazů v armádě.

Bánffyho dílo vyšlo už v řadě překladů, zejména ve velkých jazycích, letos i v polštině. Nyní se v tomto barvitě díle s osudem Sedmihradska a jeho obyvatel mohou seznámit i čeští čtenáři. Pohled na evropské dění z úplně jiné strany neškodí. Třeba pak lépe pochopíme i některé maďarské stesky a pozice.

Vydal Radek Ocelák v edici *Sedmihradsko*

Martina Fialková

PLACENÁ INZERCE

galerie Topičův salon
vás zve na výstavu

Jan Trampota
Obejmut krajinou

vernisáž výstavy 16. května 2024
v 18.00 hod.

Topičův salon, Národní třída 9, Praha 1

Pražské jaro bude letos plné novinek

Poprvé festival Mou vlastní zahájí jeden z nejlepších orchestrů světa, Berlínští filharmonové. V českém debutu je povede šéfdirigent Kirill Petrenko, velký ambasador české hudby ve světě.

V pozici hlavního hostujícího dirigenta Orchestra dell'Accademia Nazionale di Santa Cecilia zase poprvé v Praze vystoupí Jakub Hruša. Vůbec poprvé se uskuteční projekt SpringTEEN, festivalový den věnovaný mladému publiku a rodinám s dětmi, který 19. května ovládne všechny známé i neznámé zákoutí a zahrady Anežského kláštera. Další novinkou a současně vykrácením z čistě hudebních vod bude Pražské jaro Art Salon, který představí díla šesti renomovaných výtvarných umělců napříč generacemi, které festival oslovil s jedním společným zadáním – vytvořit dílo inspirované cyklem symfonických básní Má vlast Bedřicha Smetany. Neobvyklou výzvu festivalu přijali výtvarníci Milan Grygar, Petr Nikl, Ivan Pinkava, Jakub Roztočil, Ira Svobodová a Daniel Vlček.

O tom, že Rok české hudby, který letos slavíme u příležitosti 200 let od Smetanova narození, neznamená jen připomínání velkých děl minulosti, svědčí i množství premiér současných autorů a autorek, které na Pražském jaru zazní. Orchestre Philharmonique de Radio France uvede 27. května houslový koncert Svatyné, pro který se mezi Paříží a Prahou žijící skladatel Kryštof Mařatka nechal inspirovat pravěkým uměním. Závěrečný koncert v podání České filharmonie zase krom hudby Josefa Suka, Antonína Dvořáka a Leoše Janáčka přinese evropskou premiéru kompozice Superor-

ganisms Miroslava Srnky. A ani to nebude vše. V Národním technickém muzeu zazní Pianofoonia, nová společná kompozice Michala Rataje a Jana Trojana, která rozezná konstrukční díly klavírů. Potřetí se bude konat Prague Offspring, festivalový program věnovaný soudobé hudbě, a naposledy se role rezidenčního souboru ujme Klangforum Wien, aby uvedlo hned pět světových premiér, hudbu rezidenční skladatelky Rebecca Saunders a před rokem zesnulé finské autorky Kaiji Saariaho.

Velkolepou tečkou za tříletou rezidencí rakouského souboru pak bude dvojitý provedení monumentálního díla Georga Friedricha Haase 11 000 strun ve Foru Karlín napsaných pro 50 klavírů.

–PR– / Josef Třeštk (foto: © Pražské jaro – Petra Hajská)

Festival Open House Praha

letos na Praze 1 otevře 32 budov

Jubilejní desátý ročník festivalu otevřených budov Open House Praha letos proběhne v termínu od 13. do 19. května. Zatímco v týdnu bude připraven bohatý doprovodný program v podobě přednášek, procházek a debat, o víkendu 18. a 19. května zpřístupní festival zdarma 115 budov na celém území hlavního města.

Jednou z letošních novinek je Palác První české zajišťovací banky na Smetanově nábřeží, který dnes obývá Goethe-Institut. Málodko by hádal, že v těchto honosných prostorách je ukrytá i dodnes funkční sauna, která bude v průběhu festivalového víkendu otevřena k nahlédnutí, stejně jako honosné interiéry tohoto secesního skvostu.

Festival letos připomene 70 let od úmrtí významného architekta Josefa Fanty zpřístupněním několika budov na území Prahy 1. Po několikaleté rekonstrukci budou otevřeny secesní prostory v severním křídle budovy Hlavního nádraží. Fantovo dílo připomene i reprezentativní budova Ministerstva obchodu a průmyslu ČR na Františku s ikonickou prosklenou kopulí, která bude opět součástí návštěvnického okruhu.

Další z novinek budou salonky v Paláci Škodových závodů, nynější sídla Magistrátu hl. m. Prahy, postavené podle návrhu architekta Pavla Janáka. Návštěvníkům se mimořádně zpřístupní i neorenesanční budova Staroměstské tržnice v Rytířské ulici.

Letos se poprvé do programu festivalu připojí i několik budov v rámci areálu Pražského hradu. Navštívit bude možné například Prezidentskou rezidenci, již původně navrhl architekt Pavel Janák pro Edvarda Beneše. Otevře se i další mimořádný objekt v Královské zahradě – Nová oranžerie od Evy Jiřičné, patronky festivalu. Poslední otevřenou budovou pak bude Lobkovický palác, který je jedinou soukromě vlastněnou částí Pražského hradu.

Praha hlavní nádraží, Sloupový sál (foto archiv SZDC)

Opět bude zpřístupněno i monumentální sídlo Ministerstva dopravy ČR na nábřeží Ludvíka Svobody, kde bude možné nahlédnout do reprezentativních a zasedacích místností nebo kanceláře ministra dopravy, ale také do prostoru bývalých bytů nejvyšších představitelů KSČ nebo do podzemního krytu. Ve středu 15. května od 17.30 se zde navíc uskuteční přednáška o historii a technice pražského metra, které letos slaví 50 let od zahájení provozu.

Milovníci historie by si určitě neměli nechat ujít návštěvu Strahovského kláštera, který návštěvníkům nabídne prohlídku historických sálů v budově opatství z konce 17. století a klášterní zahrady, které nabízejí úchvatné výhledy na celé město!

Seznam otevřených objektů je k dispozici na stránkách www.openhousepraha.cz.

160 let pianin a klavírů rodinné firmy PETROF

U příležitosti významného jubilea společnosti a jako příspěvek k letošnímu Roku české hudby připravilo Národní technické muzeum v Praze výstavu s názvem PETROF 160 – klavír jako technické dílo.

Světověznámá česká společnost PETROF se zabývá výrobou klavírů a pianin. Její sídlo je od počátku v Hradci Králové, kde se 15. srpna 1839 narodil zakladatel firmy Antonín Petrof.

Během následujících 160 let se ve vedení firmy vystřídal šest generací rodiny Petrofů – ve které zakladatel společnosti vyrobil své první křídlo – se stal dnes největší evropský výrobce akustických klavírů a pianin, který momentálně exportuje své výrobky do více než 60 zemí světa.

Osud firmy byl pochopitelně poznamenán dějinami kráčejičkami okolo. V roce 1866 například rakousko-pruská bitva u Hradce Králové přerušila výrobu. Dalšími zásadními změnami bylo znárodnění továrny v roce 1948 a začátek jejího „navracení“ v roce 1991 již čtvrté generaci Petrofů. Do rukou

páté generace přešla definitivně až v roce 2001.

Ovšem zpět k výstavě. V největším výstavním sále NTM je k vidění mnoho zajímavých exponátů. Jak doporučují pořadatelé: „návštěvníci by neměli přehlédnout klavír Ant. Petrof z roku 1865, klavír Neo-Bechstein – PETROF z roku 1933, pianolo PETROF 1929, klavír PETROF 173 BREEZE se samohrajícím systémem z roku 2024 či nástroj MAGIC EGG z roku 2018.“

A k tomu poznámka pana Karla Ksandra, generálního ředitele NTM, který výstavu inicioval a rozvinul ji ve spolupráci s vedením firmy: „Možná se návštěvník pozastaví nad tím, proč se zrovna v Národním technickém muzeu otevírá výstava klavírů. Na to je ale jednoduchá odpověď! Klavír totiž není jen mimořádný hudební nástroj, ale také pozoruhodné technické dílo. A navíc: kolika lidem je například známo, jak se vyrábí baraš neboli půda s rezonanční deskou a litinovým rámem? Kdo opravdu ví, jak vzniká struna, či jaké dřevo se používá na skříň a víko tohoto nástroje? A právě i toto se návštěvník ve výstavě dozví.“

Výstava potrvá do 31. ledna roku 2025. Ondřej Sedláček

Svátek Jana Nepomuckého

Stejně jako v letech předešlých, tak i letos 14.–15. 5. Praha oslaví svátek nejznámějšího světce, Jana Nepomuckého. Poprvé se v České republice představí benátská historická lodice Bissona Praga zvaná též Nepomuceno.

V úterý 14. května se od 14.00–18.00 bude konat Benátsko-neretvanské odpoledne na náplavce u Hergetovy cihelny. Jedná se o tradiční setkání poutníků s prezentací folklórních souborů, benátských historických lodí a jedné neretvanské lodi, jejíž posádky jsou připraveny svázat všechny zájemce o plavbu. Nebude chybět ani ochutnávka tradičních středomořských pokrmů a vín.

Ve středu 15. 5. začne od 14.30 slavnostní zdobení koní na Hradčanském náměstí.

Arcibiskup pražský požehná v 16.30 jezdcům, koním a poutníkům. V 17.30 začne mše svatá v katedrále sv. Víta, Vojtěcha a Václava. Po 19. hodině se svatojánské procesí odebere z katedrály královskou cestou až na Karlův most.

Večerní barokní koncert (od 20.30) na hladině Vltavy provedený souborem Hora Fugit zahájí v 19.45 seskok parašutistů symbolizujících pět hvězd sv. Jana Nepomuckého. Mistr světa v canopy pilotingu Marek Rahbani proletí pod obloukem Karlova mostu, ze kterého byl podle tradice shozen do Vltavy sv. Jan Nepomucký. Symbolicky pět osvětlených parašutistů se poté snese na vodní hladinu Vltavy.

Svatojánské slavnosti NAVALIS rok od roku od jejich obnovení vstupují do povědomí Pražanů, jakožto neodmyslitelná událost roku pomalu dosahují takového věhlasu, jako například benátský karneval a stávají se turistickým cílem poutníků a turistů z celého světa.

Více o slavnostech a programu na www.navalis.cz

–PR–

Koncert na schodech

Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola pořádají 115. koncert na schodech v úterý 14. května 2024 od 18.00 SLAVNÉ OPERNÍ A OPERETNÍ MELODIE, Christina Kluge-Mrázková – soprán, Jaroslav Mrázek – tenor, Jiří Hošek – klavír Praha 3, Žižkovo náměstí 1300/1 www.sups.cz

Vyšeřaní se vrací do hradeb Vyšehradu!

Ve dnech 26. až 30. května se pořadatelé po pauze způsobené covidem rozhodli vrátit tradiční součást pražského kulturního dění Festivalu divadla a hudby Vyšeřaní na Letní scéně NKP Vyšehrad.

17. ročník má podtitul „Dvacetiny“, protože to je právě 20 let od chvíle, kdy zazněly první tóny této hudební i divadelní přehlídky. Program se ponese v multikulturním duchu a opět se podařilo spojit různé hudební a divadelní žánry.

Každý den je rozdělen do dvou částí. Dopoledne tradičně patří scéně dětem a studentům, kterým nabídne své představení soubor Divadla Jedeme k vám. V rámci Roku české hudby uvede pro děti upevněnou Smetanovu operu „Nevěsta prodaná, co jí složil Smetana“ a hudební revue na téma vzniku Československa „vévč.československo.cs“. Večerní program nabízí řadu známých umělců a spoustu unikátních zážitků. Program na www.vyseřani.cz.

PLACENÁ INZERCE

Pražské jaro
12. 5. — 3. 6. 2024
festival.cz

KRYŠTOF MAŘATKA SVATÝNĚ

Kryštof Mařatka Svatyné

S podporou

Technologický partner

Partner koncertu

Generální mediální partner

Generální partner

Hlavní mediální partner

Partner festivalu

Mediální partner

Oficiální automobil

NA PÁR ŘÁDCÍCH

NA HRADĚ...
Přednáška Umění na Hradě: Sbírký císaře Rudolfa II. na Pražském hradě. Přednášející: Štěpán Vácha. 23. 5. od 17.00. Nejvyšší purkrabství (vstup ze Zlaté uličky). Máte-li zájem o účast, proveďte prosím rezervaci. Vstup zdarma. **Grafika roku a Cena Vladimíra Boudníka.** Grafika roku 2023 představuje výběr nejlepších současných grafických tvorby širokého spektra umělců a studentů – grafiků. Zastoupeny jsou všechny klasické techniky – serigrafie, litografie, hlubotisky, tisky z výšky, počítačová grafika i originální autorské techniky a autorská kniha. Císařská konfira. Trvá do 12. 5. Otevřeno denně 10.00–18.00.

...I V PODHRADÍ
Běh pro Paměť národa. Start a cíl: na pláni Na Vypichu, trasy v oboře Hvězda. Povrch: zpevněné a lesní cesty. Měřené i neměřené běhy, dětské závody. Na místě hygienické zázemí, občerstvení a doprovodný program. Informace a registrace na: www.behpropametnaroda.cz. Obora Hvězda 11. 5. **Festival muzejních nocí** patří v evropských metropolích již ke stálým prezentacím kulturního dědictví. Muzea a galerie nabízejí kromě prohlídek stálých expozic řadu doprovodných i kulturních programů. 17.–15. 6. se uskuteční již 20. ročník. **Procházky Prahou astronomickou:** Astronomie za Rudolfa II. – Hradčany a areál Pražského hradu (začátek u sousedů Johanna Keplera a Tychona Brahe), 4. a 25. 5. v 10.00. Sedm století astronomie – Staré Město pražské (začátek u Staroměstské mostecké věže), 18. 5. v 10.00. Více na: www.planetum.cz

NA VÝSTAVU
Zdenka RUSOVÁ: Mezi tajemným a zjevným. Výstava přiblíží práci grafičky, kreslířky a pedagožky z let 1963–1966, ze studií ve Stuttgartu 1967–1969 a v období 1970–2000, kdy žije už trvale v Norsku. Trvá do 2. 6. Muzeum Kampa.

GALERIE HIP
Nejisté situace navazují na projekty z let 2022 a 2023, které představují různé přístupy k interakci sluchového a zrakového vnímání. Představuje výběr děl a na ně reagující hudební kompozice. Koná se od 21. 5. do 10. 11. 2024. Zámek Troja.

NÁRODNÍ GALERIE
Luděk Marold pro Fliegende Blätter. Kabinet představuje kresby, které autor vytvářel ve 2. polovině 90. let 19. století pro mnichovský humoristický časopis. Jeho akvarelové a kvašové kompozice byly plnohodnotnými uměleckými díly, která pak rytci s výjimečnou pozorností a citem převáděli do výsledné xylografické podoby. Veletřní palác. Trvá do 2. 6. Otevřeno ústně 10.00–18.00. **Na led! Hokej a bruslení v obrazech.** Výstava otevírá téma bruslení a hokeje ve výtvarném umění. Od bruslení na zamrzlých kanálech v Holandsku 17. a 18. století se tato společenská zábava přesunula i do českých krajů. Představí přibližně sto výtvarných prací napříč médii. Palác Kinských. Trvá do 27. 10. 2024.

NA KONCERT
Fama Quartet hraje Ježky. Ochutnávkový večer nové hudby pro smyčcové kvarteto: skladby tří nadějných studentů Konzervatoře J. Ježky – 3 Janů: Šestáka, Drábka a Skorunky. Vše uvedeno i uzavřeno díly známých mistrů žánru české legendy Martina Smolky a americké ikony minimalismu Philipa Glassa. Vyšehrad, sál Purkrabství. Proběhne 22. 5., od 19.00 do 21.00.

ZA ROHEM
Vojtěch Kubašta: svět pop-up knih. Vstupte do magického světa trojrozměrných knih a staňte se součástí příběhu v interaktivní výstavě pro celou rodinu, která představuje tvorbu i osobnost světoznámého ilustrátora a grafika Vojtěcha Kubašty. Středočeské muzeum v Rostokách u Prahy. Trvá do 31. 12. 2024. Vstupné: 90 / 70 / rodninné 250 Kč.

NA VÝLET
Plechová historie aneb domovní tabulky pojišťoven. Návštěvníci si mohou prohlédnout několik desítek plechových „krásek“ ze soukromé sbírky Tomáše Jelínka z období c. k. Rakouska-Uherska, samostatně první Československé republiky i Protektorátu Čechy a Morava. Podlipanské muzeum v Českém Brodě. Trvá do 6. 10. 2024. **Hrady a zámky na historických fotografiích.** Výstava představuje historické fotografie ze sbírky Pavla Scheufflera. Dokumentuje rozmanité přístupy i pojetí v zobrazování hradů a zámků různými foto-technikami. Autory jsou nejnámější fotografové působící na přelomu 19. a 20. století. Muzeum Hořovicka ve Starém zámku Trvá do 9. 6. **Ševci, svrškaři, přístříkáři.** Výstava pojednává o obuvnickém řemesle a věnuje se také místnímu ševcovskému cechu. Přibližuje historii, seznamuje s používaným nářadím a typickým vybavením řemeslnické dílny, pojednává o tradicích, prezentuje dokumenty o mistrech a tovaryších. Městské muzeum v Žebráku. Trvá do 28. 10. 2024. Otevřeno o víkendech a svátcích 9.00–17.00.

Ondřej Sedláček

